

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 10Co/502/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5112233799
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 09. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Erik Varga
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2015:5112233799.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Erika Vargu a členov senátu JUDr. Amálie Paulerovej a JUDr. Róberta Urbana, v právnej veci navrhovateľa: POHOTOVOSŤ, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 807 598, právne zastúpeného spoločnosťou Fridrich Paľko, s.r.o., so sídlom Grösslingova 4, Bratislava, proti odporcovi Slovenská republika, za ktorú koná Ministerstvo spravodlivosti SR, so sídlom Župné námestie 13, Bratislava, o náhradu škody a nemajetkovej ujmy, na základe odvolania navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Žilina č. k. 17C/268/2012-175 zo dňa 25. mája 2015, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu potvrdzuje.

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

Okresný súd napadnutým rozsudkom v celom rozsahu zamietol návrh, ktorým sa navrhovateľ domáhal uložiť odporcovi povinnosť zaplatiť navrhovateľovi majetkovú škodu ako aj nemajetkovú ujmu spôsobenú nesprávnym úradným postupom exekučného súdu - Okresného súdu Žilina, spočívajúcim v omeškaní s rozhodnutím o poverení o viac než 8 mesiacov. Za preukázanú považoval okolnosť podania žiadosti o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody pred príslušným orgánom.

V rámci vecného posúdenia okresný súd vychádzal zo skutočnosti, že v dotknutej exekučnej veci, v ktorej bol exekučným titulom rozhodcovský rozsudok, bola dňa 17.9.2009 exekučnému súdu doručená žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. Exekučný súd po vykonaní procesných úkonov, doručení výziev (na predloženie zmluvy o úvere, rozhodcovského spisu, doručeníek potvrdzujúcich doručenie rozhodnutia povinnému) a následnom preskúmaní exekučného titulu z hľadísk vymedzených v § 44 ods. 2 Exekučného poriadku, poverenie vydal dňa 5.3.2010.

Následne prvostupňový súd zdôraznil povinnosť exekučného súdu z úradnej moci (rozhodnutie Súdneho dvora EÚ C- 40/08) preskúmať neprimeranosť rozhodcovskej doložky v spotrebiteľskom vzťahu a vyvodiť všetky dôsledky podľa vnútroštátneho práva, aby spotrebiteľ nebol takouto doložkou viazaný. V danej spojitosti konštatoval, že súd nie je administratívny orgán, ktorý automaticky udeľuje poverenia. Výsledkom rozhodovacej činnosti súdu je, že súd žiadosti o vydanie poverenia vyhovie, alebo žiadosť zamietne. Pokiaľ teda exekučný súd preskúmať súvisiace podklady, išlo o činnosť priamo smerujúcu k vydaniu rozhodnutia a túto nie je možné považovať za nesprávny úradný postup a ani za konanie vykazujúce znaky zbytočných priťahov. Napokon, s poukazom na závery aplikačnej činnosti Ústavného súdu SR (napr. I. ÚS 86/02, či IV. ÚS 520/2012) uviedol, že v prípadoch kedy jediná spoločnosť iniciovala tisíce sporov o obdobných veciach a tým prispela k zaťažnosti súdu a k dlhšej dobe rozhodovania, je možné akceptovať relatívne dlhšiu dobu trvania predmetných konaní.

Pokiaľ ide o samotnú škodu, okresný súd poukázal na skutočnosť, že navrhovateľom predložený znalecký posudok je len všeobecný/paušálny a nevychádza zo špecifik danej veci. Navyše vyúčtované

režijné náklady vynakladané v príčinnej súvislosti s realizáciou predmetu obchodnej činnosti nemožno považovať za faktickú škodu. Znalecký posudok k aplikácii práva EÚ je bezpredmetný, nakoľko sa nejedná o odborné otázky vyžadujúce znalca.

Za preukázané nepovažoval súd I. stupňa ani podmienky vzniku nemajetkovej újmy. Tvrdenia o vystavení oprávnených záujmov rizikám, totiž navrhovateľ nepodložil žiadnymi dôkazmi.

O trovách konania rozhodol (s poukazom na § 142 ods. 1 v spojení s § 151 ods. 1 O.s.p.) tak, že v spore úspešnému odporcovi ich náhradu nepriznal, lebo si tento procesný nárok ani neuplatnil.

Proti tomuto rozsudku podal odvolanie navrhovateľ a domáhal sa zrušenia dotknutého rozhodnutia a vrátenia vecí na opätovné prejednanie. Poukazoval na kontradiktórny charakter súdnej veci a v danej spojitosti namietal, že nebol oboznámený s obsahom dôkazov a prednesov protistrany, nemal možnosť sa k nim vyjadriť a navrhnuť dôkazy na podporu svojich tvrdení. Tvrdil, že okresný súd ignoroval predloženú žiadosť o odročenie pojednávania z dôležitého dôvodu; v dôsledku čoho vykonal pojednávanie, na ktorom v neprítomnosti navrhovateľa meritórne rozhodol. V žiadosti sa pritom zdôrazňovalo, že navrhovateľ trvá na osobnej účasti právneho zástupcu na pojednávaní. Zároveň však odvolateľ prvostupňovému súdu vytýkal, že nemohol rozhodnúť bez nariadenia pojednávania.

Upozornil, že súd vykonal dokazovanie listinami, ktorých pôvod nie je z odôvodnenia rozhodnutia poznateľný a nie je zrejmé, či išlo o listiny založené v exekučnom spise. Osobitne zdôraznil, že pokiaľ odporca nereagoval na výzvu, aby predložil písomné vyjadrenie k žalobnému návrhu, mal okresný súd rozhodnúť rozsudkom pre zmeškanie. Taktiež označil meritórne rozhodnutie za predčasné z dôvodu, že konajúci súd nevyčkal na právoplatnosť rozhodnutia o zamietnutí návrhu na prerušenie konania; súčasne však uvádzal, že o takomto návrhu nebolo ani rozhodnuté.

Navrhovateľ (opakovane) poukázal na svoje tvrdenia o tom, že konajúceho sudcu, bolo potrebné z rozhodovania vylúčiť. Okolnosť, že krajský súd nevzhladol v označených skutočnostiach dôvod na vylúčenie sudcu, nič nemení na tom, že v jeho očiach a objektívne v očiach verejnosti nemožno tohto sudcu považovať za nestranného. Vo vzťahu k vecnému posúdeniu uplatneného nároku odvolateľ vytýkal súdu prvého stupňa viacero omylov - napr. konštatovanie, že namietané lehoty na vydanie rozhodnutia boli dodržané, hoci v odôvodnení prezentované časové úseky tomu nenasvedčujú. Za významné považoval nielen skúmanie okamihu, kedy exekučný súd o vydaní poverenia rozhodol, ale i momentu, kedy poverenie súdnemu exekútorovi doručil.

Podľa navrhovateľa okresný súd ignoroval všetky tvrdenia o vzniku škody z titulu celkových administratívnych výdajov. V tejto časti považoval jeho rozhodnutie za nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov. Nakoľko je skutkový základ danej veci jedinečný, je neakceptovateľné, keď súd svoje rozhodnutie odôvodní úplne rovnakými vetami ako v iných rozhodnutiach, v rámci ktorých vystupuje identický navrhovateľ a odporca. Odvolateľ tiež nesúhlasil s tvrdením, že náklady na správu pohľadávky počas nečinnosti zapríčinil dlžník - povinný. V konaní navrhovateľ hodlal prostredníctvom znaleckého posudku, ktorého vyhotovenie zabezpečil, predložiť dôkaz o výške majetkovej škody, okresný súd však dokazovanie neprípustne skrátil, pričom navrhovateľa nepoučil ani podľa § 120 ods. 4 O.s.p. Zároveň ale tvrdil, že predmetný znalecký posudok predložil a okresný súd dotknutý dôkaz nevykonal.

V spojitosti s uplatnenou nemajetkovou ujmom podľa odvolateľa okresný súd vôbec nevysvetlil, prečo nekonštatoval, že došlo k porušeniu práva navrhovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov. Na jednej strane okresný súd zistil, že o návrhu nebolo rozhodnuté v zákonom stanovenej lehote, pričom pre túto nečinnosť nenašiel žiadny objektívne udržateľný, ospravedlňujúci dôvod, na druhej strane však porušenie práva nekonštatoval a svoje rozhodnutie nevysvetlil.

Odporca ostal v odvolacom konaní nečinný.

Krajský súd ako súd odvolací (§ 10 ods.1 O.s.p.), po zistení, že odvolanie podal k tomu oprávnený účastník konania (§ 201 prvá veta O.s.p.) v zákonom stanovenej lehote (§ 204 ods. 1 O.s.p.), preskúmal vec v rozsahu vymedzenom v ustanovení § 212 ods. 1,2 písm. b/ O.s.p. a bez nariadenia odvolacieho pojednávania postupom podľa § 156 ods. 3 O.s.p. v spojení s § 214 ods. 2 a § 211 ods. 2 O.s.p. rozsudok ako vecne správny podľa § 219 O.s.p. potvrdil.

Len vo všeobecnosti je akceptovateľná úvaha odvolateľa, že súčasťou kontradiktórneho konania je právo byť oboznámený s predloženými dôkazmi, vyjadriť sa k nim a podávať dôkazné návrhy. Zásada kontradiktórnosti totiž pojmovo predvída procesnú aktivitu účastníkov konania. Ťažiskom realizácie procesných práv účastníkov súdneho konania je pritom práve pojednávanie, na ktoré bol navrhovateľ riadne a včas predvolaný, avšak svojím postupom - bezdôvodnou neúčastou - sa o ich bezprostredné

naplnenie sám obral. V prípade účasti na pojednávaní by sa navrhovateľ zúčastnil vykonávania dokazovania, mohol by navrhovať jeho doplnenie, resp. sa k vykonanému dokazovaniu sa vyjadriť.

Z obsahu spisu tiež vyplýva, že právnomu zástupcovi navrhovateľa doručené (dňa 27.11.2013) i vyjadrenie odporcu vo veci samej. Tým je vyvrátená zásadná odvolacia námietka navrhovateľa o tom, že nemal možnosť vyjadriť sa k tvrdeniam protistrany. Predvolanie navrhovateľa na pojednávanie zároveň obsahovalo (aj) jeho poučenie podľa § 120 ods. 4 O.s.p. Okresný súd v rámci dokazovania sa oboznámil i so znaleckým posudkom (zdôrazňovaným navrhovateľom) a v rámci odôvodnenia dostatočne jasne vysvetlil, prečo ho nemožno považovať za hodnoverný. Obdobne konkrétne vymedzil, prečo niet dôvodu vyčkať na predloženie posudku (objednaného navrhovateľom) ohľadne aplikácie noriem práva Európskej únie.

Predvolanie na termín pojednávania právny zástupca navrhovateľa prevzal dňa 7.4.2015. Až dňa 21.5.2015 bol konajúcemu súdu doručený elektronickým podaním návrh navrhovateľa „na zrušenie nariadeného pojednávania z dôvodu objektívneho posúdenia porušenia zásady nestrannosti súdu a sudcu“. Okresný súd správne vyhodnotil uplatnený dôvod odročenia ako nie dôležitý, čo zodpovedá nižšie rozoberaným záverom o neopodstatnenosti tvrdení navrhovateľa o konaní „vylúčeného“ sudcu. V prípade pojednávania bez prítomnosti účastníka za podmienok predpokladaných zákonom nemôže dôjsť k odňatiu práva konať pred súdom (bližšie napr. uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4 Cdo 116/1993) a zároveň nie je porušená zásada kontradiktórnosti sporového konania.

Navyše, žiadosť o odročenie pojednávania neobsahovala náležitosti predpísané v ustanovení § 119 O.s.p. - predovšetkým nevymedzenie dňa, kedy sa o dôvode (požadovaného odročenia pojednávania) navrhovateľ dozvedel. Následne nepredstavuje kvalifikovaný základ pre eventualitu odročenia pojednávania (odhliadnuc od nepravdivého tvrdenia, že navrhovateľovi nebolo doručené rozhodnutie krajského súdu o ne/vylúčení sudcov Okresného súdu Žilina) a tým ani nezakladá povinnosť konajúceho súdu upovedomiť navrhovateľa o posúdení návrhu na odročenie pojednávania.

Zodpovedá doterajšiemu priebehu konania a stavu veci, že zákonný sudca (správne) postupoval v intenciách záväzného rozhodnutia nadriadeného súdu o jeho nevyhlúčení. Odvolateľ v návrhu na odročenie pojednávania a ani v posudzovanom odvolaní neuviedol žiadne iné/ďalšie okolnosti, ktoré by mali zakladať jeho vylúčenie, než tie, ktoré už boli predmetom posúdenia nadriadeného súdu. Zároveň dotknutý záver o nevyhlúčení rešpektuje aktuálnu rozhodovaciu prax Najvyššieho súdu SR (napr. uznesenia sp. zn. 3 Nc 14/2010 z 31.5.2010; 6 Cdo 201/2013 z 19.6.2013, či 2 Cdo 372/2013 z 27.11.2014) v otázkach posudzovania inštitútu sudcovskej nestrannosti.

Nenáležitým je tvrdenie odvolateľa o predčasnosti meritórneho rozhodnutia z dôvodu nevyčkania na právoplatnosť rozhodnutia o zamietnutí návrhu na prerušenie konania. V súdnej veci (ako správne uviedol i okresný súd) ide o opakovaný návrh na prerušenie konania do zodpovedania prejudiciálnej otázky Súdnym dvorom Európskej únie, položenej v konaní pred Okresným súdom Prešov, ktorý návrh (na prerušenie) už bol právoplatne zamietnutý. Nebolo preto povinnosťou prvostupňového súdu o takomto návrhu opakovane rozhodovať.

Vnútorne protirečivým je odvolanie v časti, kde navrhovateľ na jednej strane vytyka okresnému súdu vykonanie pojednávania, zároveň však zdôrazňuje, že bolo neprípustné rozhodnúť bez nariadenia pojednávania. Je nepochybné, že v súdnej veci pojednávanie nariadené a vykonané bolo. Taktiež je nesprávnou požiadavka odvolateľa, že v prípade, ak sa odporca k návrhu nevyjadril, mal okresný súd rozhodnúť rozsudkom pre zmeškanie. Je totiž výlučne vecou procesnej autonómie odporcu, či sa k podanému návrhu vyjadrí a nadväzne je vecou posúdenia listinných dôkazov konajúcim súdom, či predstavujú podklad pre pozitívne rozhodnutie o uplatnenom nároku. Samotné nevyjadrenie sa odporcu (bez ohľadu na to, že v súdnej veci sa odporca vyjadril) nepochybné bez ďalšieho neznamená povinnosť súdu rozhodnúť rozsudkom pre zmeškanie.

Neopodstatnenými sú tvrdenia odvolateľa, že okresný súd si určil sám okruh a rozsah dokazovania, resp. že z odôvodnenia rozsudku nie je poznateľné, či išlo o listiny (ktorými bolo vykonané dokazovanie) založené v exekučnom spise. Zo zápisnice o pojednávaní je nepochybné, že dokazovanie bolo vykonané oboznámením obsahu exekučného spisu Okresného súdu Žilina sp. zn. 20Er/2974/2009, ktorý dôkaz výslovne, označením povinného a spisovej značky exekútora (č.l. 2 spisu) požadoval navrhovateľ. Inú skutočnosť nie je možné vyvodiť ani z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia (jeho str. 4). Z uvedeného vyplýva, že zásadný dôkaz, na základe ktorého okresný súd dospel k svojmu záveru, je exekučný spis, ktorého pripojenie a oboznámenie žiadal samotný navrhovateľ.

V rámci meritórneho posúdenia veci odvolací súd poukazuje na zodpovednosť navrhovateľa za obsahové vymedzenie svojho odvolania a na viazanosť odvolacieho súdu odvolacími dôvodmi (§ 212 ods. 1 O.s.p.). Odvolací súd nemôže v sporovom/ /kontradiktórnom konaní nahrádzať nevyhnutnú procesnú aktivitu účastníka/odvolateľa a formulovať namiesto neho odvolacie dôvody, resp. preskúmať rozhodnutie na základe iných, než účastníkom konania v odvolaní vznesených, námietok. Z tohto aspektu je zjavné, že (nepochybne z dôvodu predkladania enormného množstva typových podaní navrhovateľom na súde) v odvolaní absentuje akákoľvek (proti)argumentácia ohľadne konkrétnych vecných dôvodov, ktoré viedli k zamietnutiu návrhu.

Inými slovami, odvolateľ rezignoval na relevantnú reakciu na ktorýkoľvek z nosných dôvodov (t.j. predovšetkým zásada oficiality v exekučnej veci založenej na rozhodcovskom rozsudku ako exekučnom titule z pohľadu potreby aplikácie spotrebiteľskej ochrany; z toho vyplývajúci postup exekučného súdu pri zhromažďovaní podkladov pre rozhodovanie; či ústavnoprávne súvislosti), na ktorých okresný súd založil svoje meritórne rozhodnutie. Dôsledky takéhoto postupu idú výlučne na ťarchu odvolateľa a musia nevyhnutne viesť k potvrdeniu meritórneho rozhodnutia.

Zároveň platí, že nie je prípustné konfrontovať prvostupňový súd so závermi, ktoré v konaní nevyslovil. Z tohto pohľadu odvolacie námietky spočívajúce v tvrdení, že okresný súd pochybil „keď konštatoval, že namietané lehoty na vydanie rozhodnutia boli dodržané“, či „keď ignoroval všetky tvrdenia o majetkovej škode“ resp. „že náklady na správu pohľadávky počas nečinnosti súdu zapríčinil dlžník“ nekorešpondujú s právnymi dôvodmi a skutkovými zisteniami, na ktorých je založené napadnuté rozhodnutie. Ide o zjavné pochybenie odvolateľa pri formulovaní odvolacích dôvodov.

Vo vzťahu k námietke, že dôležitým je nielen skúmanie okamihu, kedy exekučný súd o vydaní poverenia rozhodol, ale i momentu, kedy poverenie súdnemu exekútorovi doručil, odvolací súd dodáva, že táto úvaha neobsahuje žiadne konkrétne tvrdenia o porušení povinností exekučného súdu pri doručovaní poverenia. Predovšetkým však nezodpovedá tvrdeniam prezentovaným v návrhu (§ 205a O.s.p.), kde navrhovateľ skutkový základ uplatneného nároku založil na zákonnej povinnosti exekučného súdu rozhodnúť o žiadosti o udelenie poverenia do 15 dní.

Nenáležitým je napokon tvrdenie navrhovateľa o neakceptovateľnosti takého postupu súdu, keď vytvára odôvodnenie rozsudku formulárovým spôsobom, nerešpektujúcim jedinečné skutkové okolnosti. Práve navrhovateľom predložené odvolanie je totiž svojou vyššie opísanou zmätočnosťou, ako aj odôvodneniu rozsudku nekorešpondujúcim obsahom ilustráciou nenáležitého šablónovitého/typového podávania odvolaní. V protiklade s uvedeným, odôvodnenie rozhodnutia prvostupňového súdu ako celok spĺňa všetky parametre zákonného odôvodnenia. Okresný súd uviedol rozhodujúci skutkový stav, primeraným spôsobom opísal priebeh konania, stanoviská účastníkov, procesnú situáciu v prejednávanej veci, výsledky vykonaného dokazovania, citoval aplikované právne normy a svoje závery primerane vysvetlil, pričom dostatočne objasnil, z akých úvah vychádzal.

Nakoľko odvolacie dôvody navrhovateľa boli neopodstatnené a neboli zistené ani nedostatky v postupe okresného súdu, na ktoré odvolací súd prihliada z úradnej povinnosti (§ 212 ods. 3 O.s.p.), potvrdil napadnutý rozsudok v meritórnej časti ako vecne správny.

Odvolací súd ako vecne správny potvrdil aj odvolaním bezprostredne nenapadnutý, ale od rozhodnutia vo veci samej závislý, výrok o trovách prvostupňového konania. Okresný súd náležite aplikoval zásadu úspechu v spore i návrhový charakter rozhodovania o náhrade trov.

O trovách odvolacieho konania rozhodol krajský súd tak, že účastníkom ich náhradu nepriznal. Odvolateľ - navrhovateľ nebol v tomto štádiu konania úspešný, a preto podľa § 142 ods. 1 v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. nemá právo na náhradu jeho trov. Naproti tomu odporca si náhradu trov aktuálneho odvolacieho konania neuplatnil (§ 151 ods. 1 O.s.p.).

Toto rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie **n i e j e** prípustné